

Dosarul nr. 3ra-418/2022
2-19091024-01-3ra-14042022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. V. Sîrbu)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, V. Negru, Gr. Dașchevici)

ÎNCHEIERE

27 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Mobila din Codru” și Societatea cu Răspundere Limitată „Top Alen Grup”, reprezentate de avocatul Andrei Crasnostan,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Mobila din Codru” și Societatea cu Răspundere Limitată „Top Alen Grup” împotriva Agenției Naționale de Transport Auto, persoane terțe Ministerul Economiei și Infrastructurii (succesor în drepturi Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale) și Societatea cu Răspundere Limitată „Petrucci V. și P.” cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil, obligarea reinițierii procedurii de examinare a cererii și efectuarea modificărilor pe rută,

împotriva deciziei din 23 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Mobila din Codru” și Societatea cu Răspundere Limitată „Top Alen Grup”, reprezentate de avocatul Andrei Crasnostan împotriva hotărârii din 01 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă:

La 24 aprilie 2019 SRL „Mobila din Codru ” și SRL „Top Alen Grup” au depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Naționale de Transport Auto, persoane terțe Ministerul Economiei și Infrastructurii (succesor în drepturi Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale) și Societatea cu Răspundere Limitată „Petrucci V. și P.” cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil, obligarea reinițierii procedurii de examinare a cererii și efectuarea modificărilor pe rută.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că, la data de 14 ianuarie 2019 în adresa Agenției Naționale Transport Auto a fost depusă o cerere comună a agenților transportatori SRL „Mobila din Codru” și SRL „Top Alen Grup”, prin care s-a solicitat modificarea rutei Chișinău 10.50 - Rîșcani 14.20, în Chișinău 10.50 - Rîșcani 13.48 - Stolniceni 16.15.

Tot la data de 14 ianuarie 2019 și SRL „Iovu-Trans” a depus o cerere în adresa Agenției Naționale de Transport Auto prin care a solicitat modificarea rutei Bălți 07.20 - Costești 10.30, în Bălți 07.20 - Rîșcani 14.20 - Costești 13.00. Totodată, din partea la toți agenții transportatori sus-menționați, la 14 ianuarie 2019 a mai fost depusă o cerere, prin care s-a solicitat examinarea în comun a posibilității efectuării modificărilor solicitate prin cererile indicate mai sus.

Prin răspunsul nr. 08/3-1-853 din 01 februarie 2019, expediat în adresa destinatarilor la 15 februarie 2019, SRL „Mobila din Codru”, SRL „Top Alen Grup” și SRL „Iovu-Trans” au fost informați despre refuzul în efectuarea modificărilor sus- indicate.

La data de 13 martie 2019 SRL „Mobila din Codru”, SRL „Top Alen Grup” și SRL „Iovu-Trans” au depus o cerere prealabilă, prin care și-au exprimat dezacordul cu aspectele indicate de către Agenția Națională Transport Auto în vederea respingerii cererilor depuse la 14 ianuarie 2019 și au solicitat reinițierea procedurilor de examinare cu acceptarea modificărilor prevăzute de părți, însă prin răspunsul nr. 08/3-1-3639 din 22 martie 2019, solicitările operatorilor de transport au fost respinse.

Au menționat reclamanții că se consideră în drept de a depune cerere de chemare în judecată din motiv că le sunt afectate interesele în calitate de transportatori și doresc de a activa în condiții corespunzătoare la deservirea curselor de transport, iar cerințele anterior înaintate față de Agenția Națională Transport Auto poartă un caracter întemeiat.

Prin ordinul Ministerului Economiei și Infrastructurii nr. 548 din 26 noiembrie 2018, au fost delegate către Agenția Națională Transport Auto pe perioada de inventariere și optimizare a programului de transport rutier internațional, exercitarea tuturor funcțiilor specifice de administrare publică în domeniul transporturilor rutiere de persoane, iar prin ordinul Agenției Naționale Transport Auto nr. 99 din 04 decembrie 2018, ordinul nr. 548 din 26 noiembrie 2018, a fost pus în aplicare și în acest mod autoritatea de stat respectivă, pe lângă atribuțiile existente delegate prin lege, a fost împuternicită pe deplin de a acționa în vederea efectuării modificărilor necesare în sensul modernizării și optimizării tuturor serviciilor de transport.

Necătând la oportunitățile și sarcinile atribuite pentru exercitare în competența Agenției Naționale Transport Auto, în cazul din speță au considerat că autoritatea de stat respectivă, a manifestat un comportament defectuos, nu și-a exercitat atribuțiile discreționar și nu a dorit să analizeze și să rețină acele argumentele întemeiate ale petiționarilor, care impun necesitatea admiterii solicitărilor respective, în special cu referire la faptul că nu poate fi refuzată efectuarea modificării rutei Chișinău - Rîșcani 14.20, în Chișinău 10.50 - Rîșcani 13.48 - Stolniceni 16.15, deservită de SRL „Mobila din Codru” și SRL „Top Alen Grup”, din motiv că în cursa de retur, punctul de staționare Rîșcani 17.30, nu s-ar respecta intervalul necesar prevăzut de lege față de ruta

Dumeni 16.00 - Rîșcani 16.40 - Bălți 07.40, atribuită SRL „Petrucci V, și P.”, or, această rută în prezent nu se deservește și prin urmare nu există.

Au invocat reclamanții că afirmațiile de mai sus, se probează prin faptul că la interpelarea avocatului reclamanților din 12 martie 2019, SRL „Gările Auto Moderne” au eliberat informația nr. 649 din 15 martie 2019, iar din conținutul acesteia rezultă că serviciul regulat interraional Dumeni 16.00 - Rîșcani 17.40 - Bălți 07.40, nu se deservește din 01 iunie 2018, conform notificării nr. 08/3-1-3862 din 29 august 2018, eliberată de însăși Agenția Națională Transport Auto. Astfel, în contextul argumentelor expuse în prezenta cerere de chemare în judecată, este evident că Agenția Națională Transport Auto nu are un careva motiv plauzibil de a refuza efectuarea modificării solicitate de către SRL „Mobila din Codru” și SRL „Top Alen Grup”, la ruta Chișinău - Rîșcani 14.20, în Chișinău 10.50 - Rîșcani 13.48 - Stolniceni 16.15 (f.d. 2-4).

Pe parcursul examinării cauzei, SRL „Mobila din Codru” și SRL „Top Alen Grup” au depus o cerere de concretizare a pretențiilor, prin care au solicitat instanței de judecată anularea ca fiind ilegală a scrisorii/răspunsului nr. 08/3-1-853 din 01 februarie 2019 și a scrisorii/răspunsului nr. 08/3-1-3639 din 22 martie 2019 emise de Agenția Națională Transport Auto pe marginea cererilor depuse de SRL „Mobila din Codru”, SRL „Top Alen Grup” și SRL „Iovu-Trans” și obligarea Agenției Naționale Transport Auto să reinițieze procedura de examinare a cererii depuse de către SRL „Mobila din Codru”, SRL „Top Alen Grup” și SRL „Iovu-Trans” la data de 14 ianuarie 2019 și să efectueze modificările pentru ruta Chișinău 10.50 - Rîșcani 14.20, în Chișinău 10.50 - (Rîșcani 13.48) - Stolniceni 16.15 (f.d. 83).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 22 octombrie 2019, s-a dispus atragerea în proces în calitate de terț a SRL „Petrucci V. și P.” (f.d. 63-64).

Prin hotărârea din 01 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea depusă de SRL „Mobila din Codru” și SRL „Top Alen Grup” a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 106).

Dispozitivul hotărârii din 01 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost notificat SRL „Mobila din Codru”, prin intermediul oficiului poștal, la 12 octombrie 2020 (f.d.108). Iar plicul expediat SRL „Top Alen Grup” a fost restituit primei instanțe cu mențiunea „nereclamat”.

La 21 octombrie 2020, SRL „Mobila din Codru” și SRL „Top Alen Grup”, reprezentate de avocatul Andrei Crasnoștan, au depus apel nemotivat, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii (f.d.112).

La 30 noiembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, avocatul Andrei Crasnoștan, a recepționat hotărârea motivată a primei instanțe, iar la 28 decembrie 2020, SRL „Mobila din Codru” și SRL „Top Alen Grup”, reprezentate de avocatul Andrei Crasnoștan au depus motivarea apelului (f.d.129-134).

Astfel, instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind depus în termen apelul SRL „Mobila din Codru” și SRL „Top Alen Grup”, reprezentate de avocatul Andrei Crasnoștan împotriva hotărârii din 01 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin încheierea din 09 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost înlocuită persoana terță Ministerul Economiei și Infrastructurii cu succesorul în drepturi procedurale Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (f.d. 183-186).

Prin decizia din 23 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel depusă de SRL „Mobila din Codru” și SRL „Top Alen Grup”, reprezentate de avocatul Andrei Crasnostan împotriva hotărârii din 01 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a decide astfel instanța de apel a stabilit că litigiului din speță îi sunt aplicabile prevederile art. 1 alin. (2), 3 alin. (1), 5 lit. a), 16 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ, pct. 1, 8 din Regulamentul Agenției Naționale Transport, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova cu privire la crearea Agenției Naționale de Transport Auto nr. 539 din 23 aprilie 2008, art. 1 alin. (1), 35 alin. (2), 37 alin. (1), (4)(7), (7/1), 46 alin. (1) din Codul transporturilor rutiere și a stabilit că actele administrative contestate au fost emise de autoritatea publică pârâtă cu respectarea legislației în vigoare.

Or, de fapt, sesizând instanța de judecată cu prezenta acțiune operatorii de transport rutier SRL „Mobila din Codru” și SRL „Top Alen Grup”, au urmărit scopul modificării rutei Chișinău 10:50 - Rîșcani 14:20, în Chișinău 10:50 - Rîșcani 13:48 - Stolniceni 16:15. Iar, în urma examinării modificării proiectului graficului de circulație propus de reclamanți, s-a stabilit că ora de plecare din or. Rîșcani se suprapune cu ora de plecare la serviciul existent Dumeni 16.00 (Rîșcani 17:40) - Bălți 07:40, deservit de SRL „Petrucci V și P”, astfel solicitarea reclamanților de modificare a rutei contravine prevederilor art. 37 alin. (4) al Codului Transporturilor Rutiere.

Prin urmare, Agenția Națională Transport Auto emițând actele administrative contestate, a respectat prevederile normelor legale care reglementează procedura modificării programelor de transport rutier. Cu atât mai mult că, modificarea solicitată ar duce la lezarea drepturilor SRL „Petrucci V. și P.” care deservește ruta Dumeni 16.00 (Rîșcani 17:40) - Bălți 07:40, concluzie la care corect a ajuns și instanța de fond.

Instanța de apel a respins argumentul apelului precum că, la emiterea hotărârii contestate nu a luat în considerare acel fapt că, de către reprezentantul pârâtului a fost prezentată scrisoarea nr.08/3-1- 3862 din 29.05.2018, prin care însăși Agenția Națională Transport Auto a informat ÎS „Gările și Stațiile Auto” că în baza deciziei nr.26 din 28.05.2018 s-a dispus retragerea de la operatorul de transport rutier SRL „Petrucci V. și P” a autorizației de transport rutier de persoane în trafic interraional nr.0111001 din 04.05.2017, pentru ruta Bălți 07.40 - Dumeni 16.00. Or, apelantul nu a ținut cont de faptul că, conform art. 38 alin. (25) din Codul transporturilor (în redacția la data emiterii deciziei nr.26 din 28.05.2018 privind retragerea autorizației de transport), retragerea autorizației de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic local, municipal, raional și interraional se efectuează în conformitate cu prevederile Legii cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

Instanța de apel a mai stabilit că la materialele dosarului lipsește vreo hotărâre judecătorească prin care s-a dispus retragerea de la operatorul de transport rutier SRL

„Petrucci V. și P.” a autorizației de transport rutier de persoane în trafic internațional Nr. 0111001 din 04.05.2017, pentru ruta Bălți 07.40 - Dumeni 16.00.

Astfel, Colegiul specializat al instanței de apel a apreciat că neîntemeiat argumentul apelantului despre anexarea la materialele dosarului a deciziei Curții de Apel Chișinău nr.2rc-254/18 din 01.10.2018, prin care a fost menținută încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Central din 04.06.2018 de restituire a cererii de chemare în judecată depusă de „Agenția Națională Transport Auto” cu privire la retragerea autorizației de transport de la SRL „Petrucci V. și P.”, pentru ruta Bălți 07.40 - Dumeni 16.00, din motiv că aceasta nu a fost adresată conform competenței stabilite. Or, încheierea de restituire a cererii de chemare în judecată nu se echivalează cu hotărârea judecătorească de retragere a autorizației de transport.

Prin urmare, în speță instanța de apel nu a constatat existența temeiurilor legale pentru a dispune anularea scrisorii/răspunsului nr. 08/3-1-853 din 01 februarie 2019 și scrisorii/răspunsului nr. 08/3-1-3639 din 22 martie 2019 emise de Agenția Națională Transport Auto pe marginea cererilor depuse de SRL „Mobilă din Codru”, SRL „Top Alen Grup” și SRL „Iovu-Trans” privind modificarea rutei. Iar, în condițiile în care s-a respins ca neîntemeiată pretenția reclamanților privind anularea actelor administrative contestate, urmează a fi respinsă și pretenția subsecventă privind obligarea Agenției Naționale Transport Auto să reinițieze procedura de examinare a cererii depuse de către SRL „Mobilă din Codru”, SRL „Top Alen Grup” și SRL „Iovu-Trans” la data de 14 ianuarie 2019 și să efectueze modificările pentru ruta Chișinău 10.50 - Rîșcani 14.20, în Chișinău 10.50 - (Rîșcani 13.48) - Stolniceni 16.15.

La 07 februarie 2022 SRL „Mobila din Codru” și SRL „Top Alen Grup”, reprezentate de avocatul Andrei Crasnostan au depus cerere de recurs motivată împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei din 23 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 01 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani și emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului au indicat că nu sunt de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, deoarece au omis să se expună asupra unui principal și evident argument invocat de către petiționari, referitor la faptul că inacțiunile Agenției Naționale de Transport Auto, poartă un caracter ilegal, anume din considerentul că aceasta nu își execută discreționar atribuțiile acordate de lege, or SRL „Mobila din Codru” și SRL „Top Alen Grup” nu au posibilitatea legală de a obține fără concursul autorității publice respective, retragerea autorizației de transport acordată SRL „Petrucci V. și P” pentru ruta Dumeni 16.00-Rîșcani 17.40-Bălți 07.40 pentru care există toate premisele legale de retragere și pentru ca ulterior să solicite și să obțină introducerea modificărilor în programul de transport rutier, pentru ruta Chișinău 10.50 -Rîșcani 14.20, în Chișinău 20.50 – (Rîșcani 13.48) -Stolniceni 16.15 și în acest mod operatorii de transport sînt lipsiți de orice remediu legal de apărare a intereselor sale, iar Agenția Națională Transport Auto îi este stimulată comportamentul de a nu-și îndeplini sarcinile impuse prin lege.

Conform art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a notificat la 13 ianuarie 2022, prin intermediul adresei electronice avocatului Andrei Crasnoștan copia deciziei din 23 noiembrie 2021, iar cererea de recurs motivată a fost depusă la 07 februarie 2022 (f.d. 200-201, 204-209).

În condițiile enunțate, recursul depus la 07 februarie 2022 este în termen (f.d. 204-209).

La 19 aprilie 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului și intervenienților accesorii copia recursului motivat depus de intimatului și a persoanelor terțe copia recursului depus de SRL „Mobila din Codru” și SRL „Top Alen Grup” cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței.

La 27 aprilie 2022 Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova a depus referință, prin care a solicitat respingerea recursului declarat de SRL „Mobila din Codru ” și SRL „Top Alen Grup”, reprezentate de avocatul Andrei Crasnoștan.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de recurs depusă de SRL „Mobila din Codru ” și SRL „Top Alen Grup”, reprezentate de avocatul Andrei Crasnoștan inadmisibilă, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin.(2) din art.246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)- f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării

unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de SRL „Mobila din Codru ” și SRL „Top Alen Grup”, reprezentate de avocatul Andrei Crasnoștan .

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Mobila din Codru” și Societatea cu Răspundere Limitată „Top Alen Grup”, reprezentate de avocatul Andrei Crasnostan, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Iurie Bejenaru